

GÁL SÁNDOR* – KERESZTÉNY ISTVÁN** –
KERESZTÉNY OLGA***

PORTFOLIÓ AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA 6. ÉVFOLYAMÁN AZ EGÉSZSÉGTAN TANTÁRGYMODUL TANÍTÁSÁBAN

Abstract: The authors are presenting the possibilities of using portfolio in hygiene by introducing the use of the method in education

Bevezetés

A portfólió eredete és alkalmazása: A portfólió fogalma latin eredet szerint, a *portare*, hordozni igéből és a *folium*, lap főnévből származó szóösszetétel. A portfólió szó olasz eredet szerint, dokumentum dossziét, szakértői dossziét jelent (KALMIKOVA 2002). Az üzleti világban, a tőzsdén portfólió alatt befektetési lehetőségeket, értékpapír összeállításokat, csomagokat értünk. A reneszánsz időszakban Itáliában a művészek és építészek munkáikat, terveiket portfólióban tárolták, gyűjtötték, amely alapján pályázhattak az akadémiára vagy munkamegbízást kaphattak. Napjainkban portfólióval lehet pályázni művészeti oktatási intézményekbe, vagy állást, megbízást kapni művészeti tevékenység elvégzésére. A divatszakmában a modellek is fotó vagy videó portfóliók segítségével kaphatnak munkát. **Az oktatásban a diák munkáiból készült gyűjteményt nevezük portfóliónak.** (FALUS, I. – KIMMEL, M. 2003). Az oktatási portfólió több mint dosszié, benne hordozott lapok összessége. A művészek mappájához hasonlóan, a portfólió szintén mappa, amibe célorientált válogatott munkák kerülnek, dokumentálva az egyén teljesítményét. Ezekon kívül bizonyítványt ad a tanulásfejlődésről, illetve egy tanulási folyamat, amely a gyakorlattal, reflexiókkal van összekapcsolva. Ebből eredően felmerül az igény minden tanulási produktumhoz reflexiókat, megjegyzéseket kell fűzni, saját megjegyzéseit, értékeléseit, mások reflexióit és értékeléseit. (Bärbel Hussmann: *Bewertung und Selbstbewertung durch Portfolio* 2007)

* Eszterházy Károly Főiskola Gyakorló Általános Iskola, Középiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény 3300 Eger, Barkóczy u. 5.

** Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Felnőttoktatási Kar, 4220 Hajdúböszörmény, Désány I. út 1-9.

*** 4028 Debrecen, Tölgyfa u. 26/A

Anyag és módszer

A portfólió célja: A portfólió tartalmazza azokat a célokat, amelyeket a diák egy adott tanulási folyamat során szeretne elérni, illetve azokat a konkrét példákat, melyeken keresztül igazolható, hogy elérte a célját. A portfólió számtalan további formájával is találkozhatunk a gyakorlatban (GÁL S. – KERESZTÉNY I. 2006). A tanulói produktumok gyűjtésének, rendszerezésének és tárolásának változatos módjai ismertek. Egyre több helyen építik be ebbe az értékelési folyamatba a digitális eszközöket. Leggyakrabban a diákok számítógépen elkészített munkái – kinyomtatott formában – kerülnek bele a portfólióba, vagy digitális fényképekkel bizonyítják a tanulási folyamatot. Ezek az elektronikus formák azt is lehetővé teszik, hogy a legkülönbözőbb alakú és méretű alkotások is archiválhatók legyenek, a felejthetetlen pillanatok megőrződjenek, a mozgóképek élvezhetővé váljanak. Az iskola falai egyszeriben kitágulnak, a tároló helyek kapacitásai kimeríthetetlené válnak. E fejlődési folyamat eredményeként jelent meg a portfólió elektronikus változata. Egyszerűbb formája a digitális mappa: a diákok számítógépen, külön fájlokban gyűjtik az anyagaikat, bonyolultabb típusa a tanulók saját weboldala. Találkozni lehet olyan iskolai honlappal is, mely a diákok számára könnyen kezelhető és egységes digitális portfólió felületet kínál fel. A diákok érdeklődése és állandóan gyarapodó számítógépes tudása valószínűsíti, hogy az elektronikus portfólió elterjedésére kell felkészülni. A papíralapú és a virtuális portfólió esetében is érdemes végiggondolni a fejlesztő értékelés alábbi négy alapkérdését. Két céllal készíthetünk portfóliót.

Értékelési céllal: A portfólióban található dokumentumok segítségével a tanár pontosabban, átfogóbban, minőségi szempontokat is mérlegelve tudja értékelni a diák teljesítményét. Ha az értékelés szempontjai világosak és előre megadottak, az értékelési célú portfólió a tanuló önértékelését és döntésképeségét is fejlesztheti, hiszen az értékelési szempontok tudatában a tanuló fel tudja mérni, mely munkáit teheti bele a portfólióba a siker reményében.

A tanulás elősegítése érdekében: Ha a cél elsősorban a tanulás elősegítése, akkor a tanuló a **tanítási-** tanulási folyamatot dokumentáló portfóliót készít. A portfólióra a tanár rendszeres visszajelzést ad, és a rendszeres visszacsatolás, formatív értékelés elősegíti a tanár és a tanuló együttműködését, a párbeszédet a tanítási- tanulási folyamatról. Ebből a párbeszédből sokat tanulhat a tanulásról a diák és a tanár is. Idővel a tanulóban is kialakul az önreflexió képessége, tehát a portfólió *metakognitív* készségeinek fejlődését, autonóm tanulóvá válását, a tanulási folyamatért való fokozottabb felelősségvállalását fejleszti. Tanulás, értékelés és önértékelés folyamatai tehát összefonódva jelennek meg. (FALUS, I.-KIMMEL, M. 2003)

A portfólió típusai: A portfóliónak számos fajtája van: FELIX WINTER (2004) négy főcsoportot különböztet meg: bemutató portfóliót, fejlődésportfóliót, vizsgaportfóliót és pályázatportfóliót. FALUS IVÁN és KIMMEL

MAGDOLNA (2003) kutatási portfóliót, fejlődési portfóliót, diagnosztikus portfóliót, *reflektív* portfóliót, kimeneti portfóliót és felvételi portfólió különböztet meg. Újabban elektronikus portfóliót is elkülönítenek az oktatásban.

A portfólió készítésének lépései: Természetesen a tantestület nem érintett kollégáin kívül elsősorban a diákokkal és szüleikkel kellett megértetni, hogy mi a portfólió célja, haszna, alkalmazásának gyakorlata. A portfólió készítési folyamatának egyik lehetséges lépéssora a következő.

- A portfólió készítésének megismertetése a tanulókkal.
- A portfólió tartalmának meghatározása.
- A portfólió elkészítése, anyaggyűjtés és válogatás.
- A tanulóval folytatott közös megbeszélés (reflexió).
- A legfontosabb információk, megjegyzések feljegyzése.
- A tanulási folyamat értékelése.

A portfólió készítésének megismertetése a tanulókkal. Az első lépés megértéskor a pedagógusnak a portfólió lényegét kell megértetnie tanítványaival. Ez nem olyan könnyű feladat, mert a hagyományos értékeléshez szokott diákok gyakran értetlenül állnak az új feladat előtt, ha már vannak korábbi elkészített portfóliópéldák, most ezek jó szolgálatot tehetnek. Ebben a szakaszban el kell döntenie a tanárnak az alábbiakat:

- Mi a célja a portfólióval?
- Hány tanulónál alkalmazza?
- Milyen típusú portfóliót kíván tanítványaival készíttetni?
- Mit szeretne dokumentáltatni ezzel?
- Kiknek a kezébe fog kerülni?

A portfólió tartalmának meghatározása: Fontos az elején tisztázni a tanulóval a portfólió célját, felhasználási területét, a cél eléréséhez szükséges dokumentumok körét. A tanárnak ebben a szakaszban el kell döntenie a következőket.

- Milyen dokumentumokkal tudják a diákok igazolni, hogy elérték a célt?
- Mely döntésekbe vonja be a diákokat? (A portfólió formájának, tartalmának eldöntésébe, a feladattípusok kiválasztásába, az értékelési kritériumok összeállításába stb.)
- Milyen gyakori lesz a visszajelzés?
- Melyek lesznek a reflexió formái?

A portfólió elkészítése, anyaggyűjtés és válogatás. A tanulást elősegítő portfólió készítésekor minden olyan anyagot érdemes gyűjteni, mely az adott folyamat során keletkezett. Egy tanulási szakasz végén az összegyűjtött sok-sok bizonyítékot rendezni kell. A fejlődést elősegítő portfóliók esetében azokat a dokumentumokat kell kiválogatni, melyek a diák legfontosabb tanulási tapasztalatait tükrözik, melyekből láthatók fejlődésének legfontosabb állomásai. Ebben a reflexiót irányító, az önértékelést elősegítő kérdéssorok használata segíti a tanulókat, de a válogatás nem a pedagógus feladata. Ha a portfóliót a tanár állítja

össze, akkor abból a diák nem tanul semmit. A portfólió készítésének egyik sarkalatos pontja, hogy a tanulóknak mennyire sikerül a saját mappájukba olyan bizonyítékokat gyűjtögetniük, melyek valóban a kitűzött cél elérését igazolják. Ezen válogatás során a célhoz nem kapcsolódó – bár kedves emléket idéző – dokumentumokat ki kell hagyni. Minden esetben a kezdeti lépésektől célszerű megtervezni a portfólió készítésének folyamatát. A tanárnak ebben a szakaszban el kell döntenie az alábbiakat.

- Miben tárolják a diákok a dokumentumokat? (Dossziében, kapcsos füzetben, dobozban stb.)
- Hol tárolják a diákok portfólióit?
- Milyen önértékelést segítő kérdéssorokat alkalmaznak?
- Mi segíti a diákok válogatását?
- Hogyan lehet tudatosítani a tanulóknak a portfólió célját, a válogatás szempontjait?
- Milyen időkeretben és mikor lesz mód a portfólió rendezésére?
- Mi történjen a portfólióból kimaradó anyagokkal?

A tanulóval folytatott közös megbeszélés (reflexió). A mindennapi életben gyakorta használják a portfólió megnevezést arra, amikor az egyén sorba rendezi, díszes mappába helyezi egy adott területen elkészített legjobb munkáit. A pedagógiában alkalmazott portfóliót a rendszeres visszajelzés különbözteti meg az egyszerű gyűjteményektől (dossziétól, mappától, emlékkönyvtől) és az élet egyéb területein alkalmazott portfólióktól. A tanuló munkáinak összerendezése, lefűzése ugyanis önmagában nem elegendő, a lényeg az a tudatos és irányított párbeszéd jelenti, melyet a pedagógus a portfólióba kerülő munkákról folytat a diákjaival, hogy tisztában legyenek erősségeikkel, illetve gyengeségeikkel, és világosabbá váljon számukra tanulási folyamatuk. A munkák gyűjtése csak felkínálja a beszélgetés, a tanulási folyamatról szóló közös gondolkodás lehetőségét, de a legtöbbet a hatékony visszajelzés, a tanári reflexió segít. A pedagógusnak kérdéseivel irányítania kell a tanulót abban, hogy az általa szerzett információkat, saját tanulási tapasztalatait, személyes nézeteit a maga számára tisztázza, rendszerezze, strukturálja. A tanulási folyamat elemzése segíthet a diáknak a sikeres tanulási stratégiák megtalálásában, tehát hozzájárul ahhoz, hogy megtanuljon tanulni, hogy sikeresebb tanuló váljon belőle. A tanárnak ebben a szakaszban el kell döntenie a következőket.

- Hány alkalommal, milyen rendszerességgel kerül sor a visszajelzésre?
- Milyen szempontok mentén zajlik a reflexió?
- Ki ad visszajelzést a portfólióra?
- Milyen munkaformában teszi ezt?

A tanulási folyamat értékelése. Egy tanulási szakasz lezárása előtt (különösen az értékelő portfólió esetében) ösztönözzük a diákokat munkáik rendezésére, szerkesztésére, áttekinthető formába öntésére. Ennek kialakításában segíteni kell őket, de persze itt nem a vonzó külalak elérése a legfontosabb, hanem az, hogy a

portfolió és formája azt mutassa be, amit a diák valóban közvetíteni szeretne magáról, céljairól, fejlődéséről. A portfolió értékeléséhez olyan kritériumrendszerre van szükség, mely eléggé részletes, melyet minden érintett fél ismer és alkalmaz. A portfolió értékelésében részt vehet a tanuló maga, a társai, a tanár, de esetleg több tanár és a szülő is. Erre a célra olyan közös beszélgetéseket alkalmaznak, melyek során a tanuló, a tanár és a szülő együttesen tekintik át a gyermek fejlődését egy tanulási periódusban, egy-egy tantárgy esetében. Ezen utolsó lépésnek sem csak lezáró, minősítő szerepe van, hanem újabb fejlődési célok, irányok közös meghatározására, és a megvalósításhoz vezető út átgondolására is szolgál. A tanárnak ebben a szakaszban el kell döntenie a következőket.

- Milyen célból kerül sor az értékelésre (formatív, szummatív típusára)?
- Milyen időkeretben kerül sor a portfolió értékelésére?
- Melyek az értékelés szempontjai?
- Kik és milyen módon értékelik a portfoliót?
- Hogyan lehet új tanulási célokat megfogalmaztatni?

Az osztályban a legjobban sikerült portfolió anyagokból kiállítást, posztert és falíújságot lehet készíteni, vagy az iskola honlapjára feltenni, hogy egymás munkáiból is tanuljanak a tanulók.

Az egészségtan tantárgy portfoliója

A továbbiakban az egészségtan tantárgymodul 6. évfolyamán alkalmazható portfolió ötleteket adunk a **tanulás elősegítése és értékelése** érdekében (felhasznált dokumentumok és tankönyvek: Egészségtan modultankönyv, A serdülők egészségvédelme, Egészségtan-tanmenet a *6. osztály* számára).

A portfolió egyes elemei nem újak a tanulási és tanítási folyamatban, már rég alkalmazott módszerek, de nem voltak reflexiókkal ellátva, célirányosan összegyűjtve és összerendezve, valamint a portfolió követelményeinek megfelelően értékelve. Az eredményes tanulás, tanítás, értékelés és e módszer sikeres alkalmazásának érdekében a tantárgyi követelményeknek megfelelően állítottuk össze a következő dokumentumjavaslatokat, amelyeket a portfolió tartalmazhat. A portfolió két elemcsoportból kell, hogy álljon, kötelező és szabadon választható dokumentumokból. A kötelező elemek kell, hogy tükrözzék a tanítási órán történeteket és a tantervi minimum követelményeket, a szabadon választható elemek teret kell, hogy adjanak az egyéni tanulói kezdeményezéseknek, ötleteknek, egyedi sajátosságokat kialakítva a tanulói portfoliónak. Az alább közölt elemek nem lezárt struktúrák, ezek bővíthetők, kihagyhatók, módosíthatók, figyelembe véve a tanári módszertani szabadságát és a tanulói igényeket, képességeket, helyi lehetőségeket. A tankönyvi és munkafüzeti feladatok is rengeteg lehetőséget adnak egyedi, önálló portfolió dokumentumok kialakítására. A portfolióelemeket az egyes témaköröknek megfelelően állítottuk össze az irodalmi előzmények alapján, kiegészítve azokat. A portfolióba helyezendő dokumentumok számát a

tantárgy első óráján tisztázzuk a tanulókkal, megmagyarázva a portfólió munka és értékelés lényegét.

A portfólió kötelező elemei: A portfólió kötelező elemei olyan dokumentumok, melyekkel eddig is készítették a tanulók: munkafüzet, jegyzetfüzet rendszeres vezetése, írásbeli házi feladatok, felmérő dolgozatok, kitöltött munkalapok, tesztek, rejtvények stb.. Az órán készített anyagok. *Szabadon választható elemek:* Elsősorban egyéni, esetleg páros- vagy csoportmunka eredményei, de a tanulók egyéni feladata az anyagok portfólióba helyezése, reflexiókkal való ellátása. A tanulói ismeretszerzést és értékelést biztosítják ezek is. Készíthető az órákon, de készítésük, rendezésük odahaza történik az aktuális órák után, de kiadhatók előzetes feladatként is, gyorsítva a tananyag feldolgozását.

Témakör és tananyag: **A biztonság megőrzése**

Plakátok készítése. Reklámok, melyek az egészséget, mint a legfontosabb értéket hirdetik. Mit teszel Te az egészségedért? Írj öt elérendő életcélt! Benne volt-e az egészség? Betegség fogalmának kialakítása példákkal.

Témakör és tananyag: **Az egészséget veszélyeztető tényezők**

Írj olyan esetet, amikor te veszélyhelyzetben voltál (elektromos, égési, forrázási, vízi, sport-mérgezési, eszközhasználati stb. balesetben voltál), vagy ismerőseid voltak. Gyűjts gyalogos és kerékpáros balesetekről egy-egy újságcikket, mi véleményed szerint az esetek tanulsága. Iskolai, iskola környéki és otthoni alaprajzokba, térképekbe a veszélyes pontok bejelölése. Válasz ki egy általad veszélyesnek vélt szakmát, szerinted miért veszélyes. Írj egy olyan regény vagy film részletet, ami a valóságban is megtörténhet, valós veszélyhelyzetről szól.

Témakör és tananyag: **Érzelmek és a viselkedés kapcsolata**

Feladat: saját életből vett példák gyűjtése. Magyarázd meg a mondatot! Amit szeretnénk, azt gyakran nem lehet, amit tennünk kell, nem mindig csináljuk „jó szívvvel!” Eseményleírások. Tanulói rajzok, melyek érzelmeket fejeznek ki. Hogyan fejezhetjük ki érzelmeinket?

Témakör és tananyag: **A táplálkozás**

Feladat: étrend összeállítás és elemzés megadott szempontok szerint. Napi ételkalauz készítés fontos ételcsoportokból. Egy hétig táplálkozási napló vezetése. Táplálkozási kérdőívek kitöltése, eredmények összesítése. Szerepjátékok. Döntésmódellyel gyakorlás ételválasztások indoklással. Csoportosítás: amiket eszem, amiket nem eszem. Helytelen táplálkozással összefüggő betegségek gyűjtése. Miért van szükségünk rostanyagokra? Főzési tanácsok az ételek tápanyagtartalmának megőrzésére. Élelmiszer termékcímkék gyűjtése, elemzése, az összetevők alapján kritika. Iskolai menza táplálkozástanai értékelése. Természetes vagy mesterséges vitaminok. Mindig a jó irányt mutatják a reklámok? Mi a vé-

leményed a vegetáriánus étkezéssel kapcsolatban? Készíts interjút egy számodra ismerős vegetáriánussal. Étkezési szokások: népek és vallások.

Témakör és tananyag: Mozgás és személyes higiéné

Előzetes gyűjtőmunkák: Milyen betegségek forrása lehet a mozgásszegény életmód? Információk, képek gyűjtése erőnövelő, állóképességet és ügyességet fokozó sportokról. Mit sportolsz? A rendszeresen sportolók beszámolója a mozgás pozitív hatásairól. Applikációs képek a különböző sportokról, olimpiai bajnokainkról, teljesítményeikről, csapatsportokról. Adatok a mindennapi mozgások kalóriaigényéről. Az osztályban sportolók és nem sportolók fizikai teljesítményeinek összehasonlítása, ebből eredő következtetések levonása, táblázatokkal és grafikonokkal való szemléltetése.

Témakör és tananyag: A testkép

Feladat: Testsúly- és magasságváltozások folyamatos, rendszeres regisztrálása, lányok, fiúk adatainak összehasonlítása, a különbségek okainak keresése és magyarázata. Közös és eltérő tulajdonságok gyűjtése, egyediség és énkép. Táblázatok, grafikonok. Kiállítás a tanulók testi változásait igazoló gyermekfotókból. Tisztálkodási eszközök, testápoló szerek fertőtlenítőszeresek. Reklámkészítés, reklámelemzések. Feladat: Mi a víz szerepe testkultúránkban? Mi a különbség a pattanás és mitesszer között? Mi a bőrgombásodás oka, hogyan lehet megelőzni? Mi határozza meg öltözködésünket? A divatos mindig egészséges? A sminkelés és az életkor. A testalkat, életkor és a divattrend.

Témakör és tananyag: Érzékszervek: szem, fül, orr, nyelv, bőr

Hogyan véded a szerveidet? Hogyan segíthetünk érzékszervi fogyatékos társainkon? Vizsgálatok az érzékszervekkel kapcsolatban.

Témakör és tananyag: Veszélyes anyagok

Tanulói rajzok: az alkohol története. Alkoholizmussal összefüggő betegségek gyűjtése bemutatása. Drogcsaládfa. Bizonyító kísérletek: az alkohol hatása a csírázó magvakra, vízibolhákra. Szerepjátékok: pl. alkoholista a családban. Tesztlapok megoldatása az alkoholfogyasztásról. Alkohol és gasztronómia.

Témakör és tananyag: A dohányzás

Szituációs játék: A szülők észreveszik, hogy gyermekük dohányzik. Feladatlap: dohányzási kvízzjáték. Dohányzás elleni reklám készítése. Helyes döntések gyakorlása. Kísérletek. Készítsenek interjút egy dohányzó ismerőssel, egy fiatalabbal és egy idősebbel. Vita: a dohányzás ellenérveinek gyűjtése.

Témakör és tananyag: A szenvedélybetegségek

Tények és tévhitek elemzése a drogokról. A drogok csoportosítása, közös tulajdonságaik megállapítása. A függőség kialakulásának és jeleinek felsorolása, előzetes gyűjtő munkák. Applikációs fogalmak, feliratok, gyűjtött képek, fotók. Videofilm. Újságok, folyóiratok.

Témakör és tananyag: Pszichoaktív szerek veszélyei a gyermekek életében.

Az egyes drogokhoz betegségek, egészségügyi veszélyek hozzárendelése. pl.: máj- és csontvelő károsodás. **Marihuána – növekedési zavarok**. Az indokolatlan gyógyszerfogyasztás és következményei.

Témakör és tananyag: Az emberi szexualitás

Feladat: férfi és női nemi szerepek **gyűjtése**. Szexuális érzések, érzelmek értékelése. Képek, ábrák, irodalmi szemelvények elemzése. Illemszabályok a témával kapcsolatban.

Témakör és tananyag: Családi élet és kapcsolatok

Sorold fel társas kapcsolataidat! A nevek mellett jellemezd az érzelmed minőségét és intenzitását! Kik a barátaid? – kölcsönös-e ezekkel a kapcsolatod? Kivel nagyon egyoldalú a kapcsolatod? Mit tehetsz a kedvezőbb viszony érdekében? Mely tulajdonságok alapján dől el ki szimpatikus, ki nem számodra? Oszályközösségen belüli kapcsolatok, csoportosulások ábrázolása szociogrammal.

Témakör és tananyag: Önismeret jelentése szerepe és fontossága.

Sorold fel testi, lelki szellemi tulajdonságaidat! Csoportosítsd ezeket: amelyek segítenek céljaid elérésében, s amelyek gátolnak. Hogyan tudnád ez utóbbiakat megváltoztatni? Önismereti kérdőív megoldása. Érzelmeket kifejező szavak gyűjtése, „érzelemlkörben való elhelyezése.”

Témakör és tananyag: A környezet

Példák gyűjtése víz, levegő, és talaj-szennyezésre. Hulladékok csoportosítása, példák keresése az ártalmatlanítás módjaira. Hogyan csökkenthetők a háztartási és ipari hulladékok? Adatok és grafikonok elemzése, adatok alapján grafikonok rajzolása. Megfigyelési lehetőségek: a háztartási hulladék gyűjtése alkalmával figyeljék, hogy meg mennyi hulladékot termel egy család, honnan származnak és miből a hulladékok legnagyobb része. Gyűjtőmunka: a lakóhely természeti környezeti értékeinek bemutatása. Olvasmány: K. LORENZ: Az emberiség nyolc halálos bűne c. könyvéből. Szemelvények, fotók, képek újságcikkekből. Videofilm elemzés kiadott szempontok alapján. Sajátkészítésű fotók a természetről és az épített környezetről, kiemelve a környezet védelemét és esztétikumát. Saját készítésű fotók az épített és természetes környezet szennyezéséről, rombolásáról (szemetelés, falfirkák, vandalizmus stb.).

Összegzés

A portfólió segíti a hallgatók és tanulók önértékelését, önbecsülését, amely kellő önbizalmat ad további munkájukhoz. Portfólió alkalmazása során az összegyűjtött és felsorakoztatott dokumentumok segítségével láthatóvá válik a fejlődésük. Segíti feltárni a tanulók erősségeit és gyengéit, hiányosságait a portfólióban mellékelt anyagok meggyőző erejével. Növeli a tanulók felelősségérzetét, sok esetben egyedül kell dönteniük a portfólió anyag kiválasztásában, rendezésében, az elkészítés ütemezésében, ezeknek eredményeképpen a portfólió egyéni tanulási utat nyit meg. Az általános iskolai tananyag portfólióinak folyamatos elkészítése és megismerése új ötleteket adhat a gyakorló pedagógusok számára. A régebben elkészített portfólió anyagok alapját képezhetik más a jelenben aktuális témáknak, így lehetőség nyílik a tananyag újra felidézésére és az ismeretbővítésre. Ehhez kívántunk munkánk során az egészségtan portfóliójának elkészítésével támpontot nyújtani.

Irodalomjegyzék

- BRUNNER, ILSE; HÄCKER, THOMAS; WINTER, FELIX (Hrsg.) (2006): Handbuch Portfolioarbeit. KONZEPTE und Erfahrungen aus Schule und Lehrerbildung. Seelze
- COLLIETY, P.(2002): Assessing and Grading Practice: A Model for the Future? Paper presented at the 2nd Conference on Reflectiven Practice. Gloucester, UK.
- FALUS IVÁN – KIMMEL MAGDOLNA (2003): A portfólió, Gondolat Kiadói Kör ELTE BTK Neveléstudományi Intézet Budapest. Egészségtan modultankönyv 6. o. Pauz-Westermann Könyvkiadó Kft. 2005
- GÁL SÁNDOR – KERESZTÉNY ISTVÁN (2006): A portfólió módszer lehetőségei a biológia szakos tanárképzésben. Az Eszterházy Károly Főiskola tudományos közleményei új sorozat XXXII. kötet 2006
- GION GÁBOR (1998): A serdülők egészségvédelme Nemzeti Tankönyvkiadó.
- HÄCKER, THOMAS(2003): Portfolio-Schule. <http://portfolio-schule.de>
- HÄCKER, T. (2002). Der Portfolioansatz - die Wiederentdeckung des Lernsubjekts? Die Deutsche Schule, 94 (2), 204–216.
- HUSSMANN, BÄRBEL (2007): Bewertung und Selbstbewertung durch Portfolio, Schönberger Hefte, 4/04
- JÁMBOR GYULÁNÉ (2002): Egészségtan-tanmenet a 6. osztály számára. Mozaik Kiadó.
- KALMIKOVA, D. K.(2002): Portfolio kak szredsztvo szamoorganizácii i szamorazvityija licsnosztyi. Obrazovanyije v szovremennoj skolje, 5. 23–25.
- NAGYNÉ HORVÁTH EMÍLIA (2006): Egészségtan 6. osztály, Apáczai Kiadó
- WEISS, J.(2000): Le portfolio, insrtument de legimitation and de formation. Revue Franciase de Pedagogie, no. 132, juillet-aout-septembre. 11–22.